

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

PODAJE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE Z ŁOTWY ORAZ PERJODYCZNE Z ESTONJI I FINLANDJI.

Nr.

Wilno, dnia 25 lutego 1932 r.

29.

T r e ś ć n u m e r u :

ŁOTWA.

1. Kolejny antypolski artykuł "Pehdeja Brihdi". 2. Urzędówka łotewska o polityce zagranicznej Łotwy. 3. Socjaldemokraci o ustawie językowej. 4. "Jaunakas Zinas" o stosunkach gospodarczych Łotwy z Niemcami.

Kronika: Premier Skujeneek o ustawie językowej. 6. Zadłużenie rolników łotewskich w stosunku do rządu. 7. Strajk kinematografów w Rydze.

ESTONJA.

Kronika: 1. Handel zagraniczny w styczniu. 2. Działalność katolików. 3. Rokowania z Francją w sprawie eksportu. 4. Uroczystości estońskie na Łotwie. 5. Izba Handlowo-Przemysłowa o ograniczeniach walutowych. 6. "Dzień polski" w Narwie. 7. Przygotowania do sezonu turystycznego.

---0---

ŁOTWA: 1. Kolejny antypolski artykuł "Pehdeja Brihdi".

"Pehdeja Brihdi" Nr. 42 z dn. 23. II. 1932 r. Art. p. t. "Szo-winizm polski nie zna granic". Streszczenie:

Zamknięte niedawno pismo polskie w Łotwie "Dzwon" za działalność antypaństwową. Potem wychodzić zaczął w Dyneburgu tygodnik "Nasz Głos", który kontynuował linię Mocarstwowej Polski "Dzwonu". Pisemko to darmo się posyła wszystkim organizacjom polskim i szkołom. Nie jest tajemnicą z jakich to źródeł pisemko się utrzymuje. W związku z aferą Grabczyńskiego pismo zamieściło kilka artykułów, w których się skarży na "prześladowanie Polaków" na Łotwie.

Idea Polski Mocarstwowej i podkreślanie kultury polskiej stałym są zjawiskiem w organizacjach i szkołach polskich na Łotwie.

2. Urzędówka łotewska o polityce zagranicznej Łotwy.

"Pehdeja Brihdi" Nr. 42 z dn. 23. II. 1932 r. Art. p. t.

"Urzędówka Skujeneeka" o polityce zagranicznej Łotwy". Streszczenie:

Organ postępowców zamieścił artykuł poświęcony paktowi łotewsko-sowieckiemu o nieagresji. Urzędówka stwierdza, że przeciwko temu paktowi nie wypowiedziała się żadna polityczna grupa Łotwy. Polityka moskiewska dokonała wielkiej ewolucji. Rosja zaczęła rozumieć, że imperjalizm komunistyczny nie zawojuje świata ani też nie usunie kryzysu gospodarczego. Coraz bardziej się więc zaczyna się w Rosji szukać współpracy z państwami burżuazyjnymi. Łotwa powinna wyzyskać możliwości związane ze stosunkami i współpracą w Rosji. Wymagają tego wspólne interesy.

3. Socjaldemokraci o ustawie językowej.

"Socjaldemokrati" Nr. 40 z dn. 20. II. 1932 r. Streszczenie:

Wydana przez rząd Skujeneeka ustawa o ograniczeniu języków mniejszości narodowych jest nowym przejawem nacjonalizmu niczem nie usprawiedliwionym. Naród łotewski sam boleśnie odczuwał ograniczania języka łotewskiego za czasów carskich, więc nie powinienby iść w ślady carskiego rządu. Zwłaszcza, że nie jest to postępowanie demokratyczne. Nie jest wskazane ograniczanie języków mniejszości również ze względów praktycznych, gdyż przymus języka państwowego pociągnie za sobą zwiększone koszty na tłumaczy, doradców i t. d.

4. "Jaunakas Zinas" o stosunkach gospodarczych Łotwy z Niemcami.

"Jaunakas Zinas" Nr. 41 z dn. 22.II.1932 r. Art. p. t.

"W sprawie stosunków z Niemcami". Streszczenie:

Niemcy wciąż ograniczają import produktów rolnych z Łotwy. Eksport łotewski do Niemiec nie osiągnął dotychczas nawet połowy łotewskiego importu stamtąd. Obecnie po wprowadzeniu kontyngentów rząd będzie mógł regulować handel zagraniczny. Niemcy również nie zostaną w uprzywilejowanej sytuacji, zwłaszcza, że drogą ograniczania importu towarów łotewskich usiłują wymusić na Łotwie pewne ustępstwa polityczne. Rząd łotewski powinien zająć zdecydowane stanowisko w całej tej sprawie.

5. Kronika: "Premjer Skujenieeks o ustawie językowej". Jak podają "Jaunakas Zinas" /Nr. 42/, premier Skujenieeks wyłożył w sejmie następujące motywy wydania ustawy językowej: 1. Naród łotewski stanowi w Łotwie większość. 2. 14-tu lat wystarczyło, by mniejszości poznały język państwowy. 3. Młodzież łotewska nie może zajmować stanowiska w samorządach i prywatnych zakładach, gdyż wymaga się tam znajomości trzech języków miejscowych: łotewskiego, rosyjskiego i niemieckiego. 4. Wymaga tego interes państwowy Łotwy. 5. Granice państwa łotewskiego odpowiadają zasięgowi etnograficznemu narodowi.

6. Zadłużenie rolników łotewskich w stosunku do rządu. Jak podają "Jaunakas Zinas" /Nr. 36/, zadłużenie rolników łotewskich względem rządu wynosi 235 milj. lt., w tem 183 milj. pożyczek długoterminowych i 52 milj. pożyczek krótkoterminowych.

7. Strajk kinematografów w Rydze. Jak podają "Jaunakas Zinas" /Nr. 36/, zastrejkowały z dniem 15 lutego wszystkie kina w Rydze w liczbie 32. Przyczyną strajku są zbyt wysokie podatki miejskie.

ESTONJA. Kronika: Handel zagraniczny w styczniu. Jak podaje "Päewaleht" /Nr. 53/, import estoński przewyższa eksport o miljon koron /styczeń/.

2. Działalność katolików. Jak podaje "Päewaleht" /Nr. 53/, jezuici w Estonji rozwijają czynną działalność. Wogóle akcja katolicka cieszy się w Estonji powodzeniem.

3. Rokowania z Francją w sprawie eksportu. Jak podaje "Päewaleht" /Nr. 53/, ograniczenia importowe Francji dotknęły w znacznym stopniu eksport estoński. Odsłone rokowania nie dały pomyślnych wyników.

4. Uroczystości estońskie na Łotwie. Jak podaje "Päewaleht" /Nr. 53/, Łotwa w r. b. bardzo uroczystie obchodziła niepodległość Estonji.

5. Izba Handlowo-Przemysłowa o ograniczeniach walutowych. "Päewaleht" /Nr. 53/ podaje, iż Izba Handlowo-Przemysłowa reprezentuje opinię, że ostatnie ograniczenia importu monopolu i t. d. zostały przystosowane do potrzeb życia gospodarczego kraju. Wbrew tej opinii sfery gospodarcze uważają, że miarodajne czynniki zbyt mało się liczą z życiem praktycznym, stosując nadmierne ograniczenia.

6. "Dzień polski" w Narwie. Jak podaje "Päewaleht" /Nr. 51/, wolna wszechnica w Narwie organizuje 20 marca uroczysty "Dzień polski" w celu zaznajomienia społeczeństwa z polską kulturą. Udział w tej uroczystości brać mają m. in. członkowie poselstwa polskiego w Estonji i śpiewacy operowi z Warszawy.

7. Przygotowania do sezonu turystycznego. Jak podaje "Päewaleht" /Nr. 53/, postanowiono rozpocząć zagranicą propagandę turystyczną w celu zachęcenia turystów obcych do zwiedzania Estonji.

B7